

09

Handläggare
Jessica Persson
Telefon: 08 508 04 153

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2016-11-24

Förslag till program mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020

Svar på remiss från Kommunstyrelsen dnr 155-1324/2016

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsförvaltningen överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Eva-Lotta Jonsson
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd med anledning av remiss om förslag till program mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.

Stockholms stad har med utgångspunkt från de nationella jämställdhetspolitiska målen skapat ett program mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Programmet har en målstruktur med ett övergripande vision, långsiktiga mål och delmål. Programmets målgrupp är alla Stockholmare, våldsutsatta vuxna, barn som upplevt våld samt personer som utövar våld.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget som presenteras i ärendet och delar uppfattningen om att en ökad samordning och långsiktig strategi för arbetet med att förebygga våld och ge stöd och skydd när våld uppstår ger goda förutsättningar för att nå upp till kommunfullmäktigens mål. Förvaltningen ser behov av att personer med funktionsnedsättning och äldre lyfts upp som en egen målgrupp.

Bakgrund

Socialnämnden fick i uppdrag av kommunfullmäktig i budget för 2015 att revidera stadens program för kvinnofrid – mot våld i nära relation. Framtagandet av programmet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020 har genomförts av socialförvaltningen i samråd med referensgrupp bestående av:

- Två stadsdelsnämnder
- Arbetsmarknadsnämnden
- Äldrenämnden
- Idrottsnämnden
- Utbildningsnämnden
- Origo resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Kansliet för mänskliga rättigheter
- Socialnämndens skyddande boende

Ärendet

Om programmet

Programmet syftar till att motverka att våld i nära relation och hederrelaterat våld och förtryck uppkommer. Programmet syftar också till att stöd och skydd till våldsutsatta vuxna som barn och våldsutövare är samordnat, evidensbaserat och är av hög kvalitet, samt att stödet och skyddet är adekvat och likställt i staden.

Programmets innehåll och struktur

Programmet innefattar huvudsakligen en övergripande vision med fem långsiktiga och strategiska mål. Visionen lyder: "*Stockholm är en stad fri från våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck*". Varje strategisk mål har ett eller flera delmål vilka är prioriterade under programperioden 2017-2020. Programmets långsiktiga mål och delmål ska följas upp genom indikatorer och aktiviteter i ILS-systemet. Under programmets avslutande år, 2020 kommer en ny kartläggning att genomföras i utvärderingssyfte.

Programmets mål för arbetet finns på tre olika preventiva nivåer och på samtliga nivåer framhålls vikten av att staden samverkar såväl internt som med externa aktörer. I den *primärpreventiva nivån* utformas målen utifrån universella insatser, där det allmänna förebyggandet arbetet riktas till alla stockholmare som stadens nämnder och bolag. Det handlar om att förebygga på ett tidigt stadium. Exempelvis genom att utbildningar och program riktas till personer som iakttar att en våldsamt situation blir allt vanligare. Mål som utformats utifrån en *sekundärpreventiv nivå* innebär att målen har utgångspunkt i omedelbara insatser när våldet redan har

inträffats. I programmet slås fast att det är framförallt socialtjänsten som omfattas av sekundärpreventiv nivå. Delmål utformade utifrån *tertiärpreventiv nivå* lägger fokus på insatser på längre sikt och efter att våldet har inträffat. Det kan exempelvis handla om eftervård som bearbetning av trauma och stöd till våldsutövare för bland annat attitydförändring och ansvarstagande.

I det grundläggande förebyggande arbetet vänder sig programmet till alla nämnder och bolag. Det kan till exempel handla om att medarbetare i stadens verksamheter ska ha grundläggande kunskap i våldsförebyggande arbete utifrån normkritiskt förhållningssätt. I det fördjupande förebyggande arbetet vänder sig programmet till specifika nämnder och bolag som har särskild kunskap och ansvar.

Programmets målsättningar

Programmets fem långsiktiga målsättningar lyder:

1. Medarbetare i stadens verksamheter arbetar våldsförebyggande utifrån ett normkritiskt förhållningssätt.
Målgrupp: Alla stockholmare
2. Stockholmare och medarbetare i stadens verksamheter vet vart man ska vända sig om en vuxen våldsutsatt person vill ha stöd alternativt om ett barn upplever våld, eller om en person som utövar våld vill söka hjälp för att förändra sitt beteende. *Målgrupp: Alla stockholmare*
3. Vuxna stockholmare som har utsatts för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov, oavsett var i staden de bor. *Målgrupp: Vuxna stockholmare som har utsatts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck*
4. Barn i Stockholm som har upplevt våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov, oavsett vart i staden de bor. *Målgrupp: Barn i Stockholm som har upplevt våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck*
5. Stockholmare som utövar våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck, erbjuds stöd för att sluta utöva våld, oavsett vart i staden de bor. *Målgrupp: Stockholmare som utövar våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning för individ- och familjeomsorg i samarbete med avdelning för förskola, avdelning för beställare äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri och avdelning för medborgarservice och fritid.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och delar uppfattningen om att en ökad samordning och långsiktig strategi för det förebyggande arbetet mot våld ger goda förutsättningar för att nå upp till kommunfullmäktigens mål för verksamhetsområde.

Förvaltningen ser att det är positivt att programmet fångar upp det preventiva arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck på olika preventiva nivåer. Det är av vikt att det förebyggande arbetet förstärks och att sker inom olika typer av det grupper där socialiseringsprocessen utformas, exempelvis inom skolklasser, idrotten och fritidsverksamhet.

En grundläggande förutsättning för att arbetet ska bli framgångsrikt är att alla stockholmare och stadens medarbetare ska veta var man kan vända sig om en person berättar om upplevelser om våld i nära relation och hedersrelaterat våld. Alla stockholmare måste ha grundläggande kunskap om stadens arbete med att förbygga och ge stöd och skydd och informationen ska vara lättillgänglig för alla.

Förvaltningen anser att våld mot personer med funktionsnedsättning och äldre behöver lyftas mer. I rapporten omnämns de endast i en bisats. Myndighet för delaktighet lyfter exempelvis i sin rapport *"En jämställdhetsanalys av levnadsvillkor och delaktighetsmöjligheter – för personer med funktionsnedsättning"* att, män med funktionshinder upplever sig oftare utsatt för våld jämfört med personer i övrig befolkning. Studien visade även att det är vanligare att kvinnor med funktionshinder har blivit utsatta för hot, och det är vanligare bland gruppen unga 16-29 år¹.

Bilagor

- Förslag till Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020